

Internerade migranter – avstannade liv

Grekland är första anhalt för tusentals migranter på flykt undan förföljelse och fattigdom som drömmer om ett bättre liv i Europa. Men istället för det liv de drömt om, möts de av överfulla interneringsläger och order att lämna landet inom trettio dagar.

I den nya rapporten "Lives on hold" vill Läkare Utan Gränser uppmärksamma de förödande effekter som interneringslägren har på migranternas psykiska hälsa och välbefinnande.

Under förra året stoppades över 36 000 migranter vid EU:s östra gränsområde, både på land och till havs. De kommer från krigshärjade länder som Afghanistan, Irak, Somalia, Palestina och Pakistan. De flesta har flytt för att undkomma förföljelse, övergrepp på de mänskliga rättigheterna eller extrem fattigdom.

När de kommer in i Grekland stängs de systematiskt in i något av de fem så kallade interneringsläger som finns i landet. Enligt lag så kan de hållas inlåsta upp till sex månader. En man i tjugoårsåldern från Afghanistan berättar:

– De sade att de skulle ta oss till ett läger. Men det här är inget läger, det är ett fängelse. Varför är vi här? Vi är inte kriminella. Vilken lag har vi brutit mot?

Mellan augusti 2009 och maj 2010 har Läkare Utan Gränser bistått med psykosocialt stöd till internerade migranter och asylsökande i tre av de fem interneringsläger som finns i Grekland. I rapporten, som baseras på vittnesmål och data från psykologkonsultationer, beskrivs fasansfulla levnadsvillkor och hur interneringen både kan förvärra redan befintliga symptom samt skapa nya trauman och psykiska störningar hos migranterna.

Migranter som anländer till Grekland har ofta gått igenom traumatiska händelser. Nästan en tredjedel av Läkare Utan Gränserns patienter talar om attacker av beväpnade grupper, bombattentat, misshandel eller andra former av våld som de har upplevt i sina hemländer. Läkare Utan Gränserns psykologer bedömer att nästan 10 % lider av posttraumatiskt stressymptom. Ytterligare 15 % känner ångest och oro över familjemedlemmar som har lämnats kvar i ursprungslandet.

Men den största andledningen till frustration bland migranterna är att vara instängd. De allra flesta beskriver interneringslägren som en smärtsam och avhumaniserande upplevelse. Av de över 300 migranter som Läkare Utan Gränser träffat hade en av fyra symptom som konstant oro, rädsla, panikkänslor och rastlöshet medan en tredjedel hade symptom som tyder på depression, så som vemod, meningslöshet, hopplöshet och självmordstankar. 3 % av Läkare Utan Gränserns patienter har försökt att ta livet av sig eller skada sig på andra sätt. En afghansk, minderårig pojke berättar:

– Man blir galen här inne. Jag har varit här i tio dagar och ser mitt liv stanna upp. Det enda jag kan göra är att tänka och sova. Jag vill inte tänka på mitt liv. Då blir jag så ledsen att jag kanske skadar mig själv eller någon annan.

Levnadsvillkoren i interneringslägren lever inte upp till vare sig nationella eller internationella riktlinjer. Ofta används oanpassade lokaler, som i Pagani eller Venna där migranterna hysts in i övergivna lagerlokaler. Överbeläggning är också ett fortsatt problem i vissa av interneringslägren. De hygieniska och sanitära förhållandena lämnar ofta mycket att önska. I Pagani bodde till exempel migranterna på mindre än 1,5 kvadratmeter per person och 150 personer delade på en toalett och en dusch. För mycket människor på små ytor och dålig hygien kan bidra till spridning av både hudinfektioner som skabb och virusinfektioner som mässling.

Att inte få komma ut från cellerna och få frisk luft var också en stor anledning till frustration bland migranterna. I de interneringsläger där Läkare Utan Gränser arbetar, separeras familjemedlemmar och ges små möjligheter att kommunicera sinsemellan, vilket också bidrog till ökad oro. En del av patienterna berättar också om nedlåtande och förtryckande beteenden från polis och annan personal på lägren.

Inga åtgärder finns heller i lägren för att möta behoven hos extremt utsatta grupper, som ensamkommande barn, småbarn, gravida kvinnor och handikappade. Ofta saknas stödpersonal och tolkar. Migranter får ingen, eller mycket bristfällig, information om sin legala status eller hur interneringssystemet fungerar. De som är i behov av internationellt skydd kan inte identifieras och får därför inget extra stöd.

Migranterna i interneringslägren klagade också systematiskt över dålig sjukvård och svårigheter att kommunicera med läkare. Otillräckligt med medicinsk personal, avsaknad av tolkar och bristen på översyn och uppföljning av patienter är några av orsakerna till detta. Migranterna fick inte heller, utöver i de center där Läkare Utan Gränser arbetar, något psykosocialt stöd.

Läkare Utan Gränser uppmanar de grekiska myndigheterna att noggrant undersöka vilken effekt interneringen har för migranternas välbefinnande och psykiska hälsa samt att försöka hitta alternativa lösningar till att systematiskt stänga in nyanlända migranter.

Grekland måste omedelbart se till att de migranter som befinner sig i interneringsläger i landet behandlas på ett humant och värdigt sätt och att de som önskar ges möjlighet att söka asyl.